

**Силабус
вибіркового компоненту ВК**

Лінгвістичні системи дистанційного навчання

Назва дисципліни:	Лінгвістичні системи дистанційного навчання
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4198
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра іноземних мов
Мова викладання:	українська, англійська (окремі компоненти)
Керівник курсу:	Борзенко Олександра Павлівна, доцент, канд. пед. наук, доцент
Контактний телефон:	(057) 707-37-21
E-mail:	inmov.department@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є передбачення сучасними інноваційними засобами дистанційного навчання розвитку у студентів умінь переносу знань та навичок у нову ситуацію на основі здійснення проблемно-пошукової діяльності, лінгвістичних здібностей: інтонаційного слуху, мовної здогадки, імітації, логічного викладання думок та використання автентичних матеріалів, що є здатністю поєднування інформації мовного і соціокультурного характеру, а також необхідність зrozуміти і засвоїти комунікативні функції засобів спілкування для їх коректного вживання у відповідних мовленнєвих ситуаціях, уміти самостійно відбирати саме ті мовні і мовленнєві засоби, що є оптимальними для реалізації комунікативного наміру та адекватними в соціально-функціональному плані ситуації спілкування.

Предмет: теоретико-методологічне обґрунтування лінгвістичних дисциплін у дистанційному форматі

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

уміння вчитися за допомогою найновіших інструментів дистанційного навчання для синхронного та асинхронного зв'язку; практичне опанування студентами умінь мовлення на рівні достатньому для здійснення іншомовного спілкування в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі; виховання при дистанційному навчанні студентів забезпечується підбором навчального матеріалу (текстів, малюнків, графіків, лінгвістичних ситуацій тощо), в якому відображені загальнолюдські моральні цінності, а також інтелектуальних і пізнавальних здібностей (різних видів пам'яті – слухової й зорової, оперативної та тривалої уваги); готовності до подальшої самоосвіти в лінгвістичній галузі; застосуванням у процесі навчання проблемних практичних завдань, вирішення яких потребує від студента висловлювання почуттів, поглядів, критичної оцінки і своєї власної думки щодо різних подій, стосунків, фактів, які відображені в інформаційно-лінгвістичному навчальному матеріалі; необхідність у структурі дистанційного курсу глосарію, що містить тлумачення основних понять та лінгвістичні словники – тлумачні орфографічні, словники іншомовних слів, синонімів, омонімів, паронімів тощо, які формують у студентів вміння комунікативно доречно використовувати слова в різних контекстах.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

для успішного оволодіння дисципліною студенти повинні оперувати знаннями, навичками та вміннями, отриманими у ході вивчення курсів: Історія та культура України, Українська мова (за професійним спрямуванням), Філософія, Іноземна мова.

Компетентності, яких набуває здобувач:**Загальні компетентності:**

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності:

Усвідомлення зasad і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами.

Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Здатність до організації ділової комунікації.

Результати навчання:

Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови і мовлення і використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Kількість
		годин
		очна
1	2	3
1	ПР Особливості вивчення лінгвістичних дисциплін у дистанційному форматі.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	6
2	ПР Дистанційне навчання очима вітчизняних та зарубіжних лінгвістів.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4
3	ПР Інноваційні інструменти для синхронного зв'язку (Zoom, Google Meet, BigBlueButton, Skype).	4
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	6
4	ПР Інноваційні інструменти для асинхронного зв'язку (E-mail, Viber, Telegram, Online Test).	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	6
5	ПР Інформаційно-комунікаційні технології лінгводидактики: дистанційне навчання.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	6
6	ПР Дистанційна взаємодія в індивідуальних формах роботи.	2
	СР Робота з методичними матеріалами за темою.	6

7	ПР Практикум лінгвістичного аналізу при дистанційному навчанні. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2 6
8	ПР Розв'язання завдань порівняльної стилістики лінгвістичних традицій. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2 6
9	ПР Прикладні напрямки лінгвістики в дистанційному навчанні. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4 6
10	ПР Дистанційна психолінгвістика. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2 4
11	ПР Лінгвокібернетика. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2 4
12	ПР Комп'ютерна лінгвістика. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2 4
13	ПР Логіко-семантичний аналіз лінгвотекстів в системі Windows. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4 4
14	ПР Використання мультимедійних засобів для створення «віртуальної реальності» справжнього спілкування. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2 4
15	ПР Утворення лінгвістичних електронних словників, тезаурусів, онтологій у дистанційному форматі. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	4 4
16	ПР Якість дистанційного навчання лінгвістичних дисциплін. СР Робота з методичними матеріалами за темою.	2 4
Усього за семestr		120
УСЬОГО за дисципліною		120 ПР-40 СР-80

Методи навчання, форми і методи оцінювання:

МН1 – комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності , навчальна дискусія, пояснення);

МН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

МН3 – граматико-перекладний метод (вивчення граматичних правил з метою здійснення усної та письмової перекладацької діяльності);

МН4 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

МН5 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

МН6 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибалльної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-балльну шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

Практичні заняття оцінюються якістю виконання контролального або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заноситься у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1+K2+\dots+Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальноу шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	vіd 1,78 до 2,99	vіd 35 до 59
						повторне складання	

4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється:

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Рейтингова оцінка з дисципліни та її переведення в оцінки за національною шкалою і шкалою ECTS здійснюється згідно з Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти ХНАДУ.

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89			B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79	Добре	Зараховано	C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно	Зараховано	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно	Не зараховано	F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- у разі виявлення факту plagiatu здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної добродетелі, викладених у таких документах: «Правила академічної добродетелі учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна добродетальність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на plagiat» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

Рекомендована література:

1. Денисюк В. В. Інформаційні технології в лінгвістиці. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. 135 с.
2. Цимбал.Н. А. Прикладна лінгвістика : навчальний посібник. Умань : Візаві, 2019. 106 с.
3. Cynthia White Language Learning in Distance Education. Cambridge : Cambridge University Press, 2023.

Додаткові джерела:

1. Лінгвістичні системи дистанційного навчання
<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4198>
2. Jackson H. Words and their meaning. New York, 2015. 279 p.
3. Loos E. E., Anderson S., Dwight H., Day Jr., Jordan P. C., Wingate J. D. Glossary of linguistic terms. URL: <http://www-01.sil.org/linguistics/GlossaryOfLinguisticTerms/>.

Розробник
силабусу навчальної
дисципліни:

Борзенко О.П.
ПІБ

Завідувач кафедри

Птушка А. С.
ПІБ